

## Een Welbehagen in Zondaren

DOOR P. DE ZEEUW J. G. zn.

I.

Het was bitter koud.

De sneeuw, in dichte vlokken neervallend, bedekte den harden grond, en spreidde over bosschen en velden het blanke, witte doodsgewaad.

Er blies een scherpe Oostenwind: hij loeg de verblindende sneeuw den voorbijganger in het gelaat en vormde om de hoeken der huizen hooge witte wallen. Het was een inderdaad echt-ouderwetsche winter.

Weinig menschen waren er op straat. De koude loeg ze naar binnen, naar den warmen haard en daar werd de kachel nog eens flink ongenord.

Het was daarom wel zonderling, dat een man langzaam — het huis open — den dorpsweg onwandelde. De koude scheen hem niet te deren, in elk geval verhaastte hij geen oogenblik zijn tred.

Er moest iets buitengewoons plaats gehad hebben met dezen wandelaar: dat sprak althans uit het bleeke gelaat, uit die bevende lippen, uit dien onzekeren, zwervenden en angstigen blik.

Er zat bloed aan huis en huiveringwekkend stak de roode kleur van dat bloed af bij de blanke sneeuw, die al maar neerviel uit de loodgraauwe wolken.

Hij was geen vreemdeling in 't dorp. Iedereen kende Hein Steur, die bij zijn moeder aan 't eind van het dorp woonde, vlak bij den korenmolen, op gindsche hoogte. Over hem, toen hij nog maar een kind was, schudden oude menschen, die een leven van rijke ervaring achter zich hadden, reeds menigmaal het hoofd, terwijl ze zeiden: „Die Hein Steur groeit op voor galg en rad, als God hem niet bekeert!” Later, in zijn jongelingsjaren, had Hein een zekere beruchtheid verworven door de streken, die hij somtijds uithaalde en zorg en kommer had hij zijn ouders bereid. In één woord: Hein deugde niet.

Zoolang zijn vader leefde, moest Hein zich nog veelszins inbinden, want vader Steur was een streng man, die aan zijn jongen de roede niet onthield.

Voor zijn vader had hij respect, en zelfs scheen er een keerpunt in zijn leven te komen, toen hij op zekeren namiddag zijn vader op het kleine zolderkamertje verraste.

Vader Steur meende daar alleen te zijn met zijn God, en door niemand bespied te worden.

Hein stond echter aan de deur te luisteren. Hij hoorde zijn naam: zijn vader bad tot God voor hem. . . . . Dat sneed hem door de ziel. Geen slaap look dien nacht zijn oogen en de eerste dagen na dit voorval was er blijkbaar een groote verandering bij hem te bespeuren.

Maar helaas! deze verandering was niet van blijvenden aard. Een morgenwolk geelk ze. En toen vader Steur begraven werd, liep Hein achter het lijk, met een hart, ongevoelig en koud als een steen.

Moeder was een zwakke vrouw, zij had een hart van goud en haar liefde was groot. Maar zij kon dien flink opgroeienden, stuggen jongen niet baas. Ze zuchtte en bad, maar van kastijden kwam niets.

Zeker, zij vreesde den Heere, maar ze bezat een Eli's natuur. Het was toch haar kind, zoo overlegde ze, en in haar groote liefde voor haar jongen, zag ze niet de groote gebreken van zijn karakter.

Hein werd grooter, maar zijn gebreken werden ook grooter. De iongen verwilderde geheel. Op school leerde hij niet en van een eerzaam ambacht had hij een afkeer.

Wat hij dan het liefst deed?

Des avonds en des nachts de boomgaarden van de boeren in den omtrek plunderen en het ooft verkoopen in de stad, om voor het aldus verkregen geld zijn brandende dorst naar sterken drank te lesschen.

Op dien bitter-kouden December-namiddag dan ging Hein Steur huiswaarts. Bij een bocht van den dorpsweg stond een troepje jongen, bezig een sneeuwman te maken.

„Daar heb je Hein Steur!” zei Dirk, een lange, magere jongen, die in de buurt van den korenmolen thuis behoorde.

„Wat zou die weer hebben uitgehaald? Zie je wel, Piet? Hij heeft bloed aan zijn mouw!”

„'t Is geen wonder!” — meende Piet.

Hij wachtte even, totdat Hein voorbij was, en ging toen voort, op gewichtigen toon: „Ze hebben gevochten in de herberg „De roode Haan”. Hein moet den waard met een bierflesch een slag op het hoofd hebben gegeven, waardoor deze bewusteloos ineen is gezakt. . . . Zeg Klaas, weet jij er niet meer van?”

Klaas was de zoon van den veldwachter, wien echter door zijn vader op 't hart was gebonden, nimmer iets uit diens ambts-bezigheden te vertellen. „Hij zal dezen keer aardig tegen de lamp loopen”, meende Klaas en daar liet hij het bij.

Hein Steur opende nu een klein hek en overschreed het tuinpad, terwijl een door smart en ellende vermagerd vrouwengelaat voor een der kleine ruitjes van het vensterraam zichtbaar werd. Het was zijn moeder, die met bezorgden blik uitzag naar de komst van haar jongen.

Nu stond Hein voor zijn moeder. Zij staarde



hem aan met een blik, waaruit namelooze ellende, maar tevens ook moederlijk medelijden en toch ook moederlijke liefde sprak.

Die blik zijner moeder, — tot aan zijn dood bleef hem de herinnering er van bij.

Vrouw Steur wist reeds wat er gebeurd was — men had het haar reeds in geuren en kleuren

sprak van den herbergier. En terwijl zij daar stond in het portaal, op de blauwe tichelsteenen, met knikkende knieën, een toonbeeld van bitteren jammer, in den angst harer ziel haar handen wringend, steunde het dof op uit Hein's ziel:

„Ik weet het niet.”

Hij had gedronken, zijn mond rook naar den



#### KERSTAVOND.

verteld en men had haar beklagd, zonder bij machte te zijn de zwaar-beproefde te troosten.

Een oogenblik staarde zij Hein zwiingend aan; toen kwam het over haar lippen: „Leeft hij nog?”

Zij behoefde den persoon, dien zij bedoelde, niet nader aan te duiden. Hein begreep haar. Ze

afschuwelijken drank, maar de roes was geweken en zijn oogen stonden zwak en somber.

Hij opende de deur van het woonvertrek; daar zaten zijn beide zusters.

Een' dr meisjes had een Bijbel voor zich liggen en Geertrui las Hanna de heerlijke Kerstgeschie-



denis voor.  
 Zij was nu gekomen bij den  
 Engelenzang en met een heldere stem las zij het:  
 „Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen.”  
 Hanna keek op, zij noch haar zuster wist iets van het gebeurde.

..... In de menschen een welbehagen.... En daar op den drempel van de deur stond een jonge man, die daar straks in aren moede zijn naaste had neergeslagen — wellicht dood. — Hein wierp zich neer op een stoel als een doodelijk vermoede. De meisjes lazen verder. Moeder was naar het achterhuis gegaan. Haar laatste en eenige toevlucht, als alles om haar in puin en wanhoop dreigde neer te zinken, was het gebed. — „Houd op!” barste Hein plotseling los. „Sla dat Boek dicht.” En toen Geertrui hem verbaasd aankeek, rees in haar op het sombere vermoeden, dat hij weer te veel had gedronken. Toen ze niet vlug genoeg aan zijn bevel voldeed, stond Hein op en sloeg den Bijbel met een harden slag dicht. Geertrui werd bevreesd. Zijn vreeselijke oogen joegen haar angst aan. Maar bij Hanna, de jongste, zegevierde de zusterliefde en de hand op Heins schouder leggende, zei ze: „Dat Woord is ook voor jou, Hein.” Haar stem klonk zacht en mild, zacht en innig, als het luiden der Kerstklokken door de heldere winterlucht. Hein opende zijn lippen, om iets te antwoorden, maar hij sloot ze weer. — Op dit oogenblik werd de deur met een forschen ruk opengeworpen. „De politie!” flitste het door Heins hoofd. En zijn oogen zochten reeds naar een uitweg. Doch het was de politie niet. Oom Dirk was het, de broeder van weduwe Steur. In de hevigste opwinding stapte hij het woonvertrek binnen en dadelijk op Hein afgaande, riep hij uit: „Jij nog hier?” Hein zag hem aan met verwilderde oogen. „Ongelukskind!” vervolgde oom Dirk, met heftige gebaren, „weet je wel, wat jij hebt gedaan? Waar is je arme moeder?” — Hein was opgestaan. En nu kwam dezelfde vraag over zijn lippen, die zijn moeder daar straks had gedaan: „Leeft hij nog?”  
 „Hij is dood!” zei oom Dirk met harde stem. „Je hebt hem vermoord. Je bent een moordenaar! Erger dan Kain ben je! Straks word je ook nog de moordenaar van je moeder. Of meen je, dat die arme deze slag zal te boven komen?” — Met ontzetting hoorden de beide meisjes het verschrikkelijk nieuws aan. Toen braken ze in bittere jammerklachten uit, terwijl oom Dirk met driftige stappen op en neer liep in het kleine vertrek en Hein was neergezeten op zijn stoel, verpletterd door die oogen, die met het heftigste verwijt op hem gericht bleven. „Je vader is gelukkig dood!” zei oom Dirk. — „Dat verdriet heeft God hem gespaard — maar je arme moeder..... O, dat zij dit nog beleven moet!.... Meisjes, waar is je moeder?” — Hanna wees schier werktuigelijk naar achter en oom Dirk ging er heen, om zijn zuster te troosten in de folterendste ure van haar leven.

II.

Vredig luidden den volgenden dag de Kerstklokken. De nijpende koude was verminderd, de zware wolken waren weggevlucht. Het December-zonnetje scheen met wonderen glans over bosschen en beemden en deed de sneeuwkrystallen schooner schitteren dan de diamanten in een koningskroon.

De menschen stroomden kerkwaarts. — De dorpelingen, die de herberg voorbij kwamen, waar vandaag bij uitzondering de luiken gesloten waren, vertelden elkander met nog verschrikte blikken van het bloedige



drama, dat daar enkele uren geleden was afgespeeld. De herbergier was een man, in de kracht van het leven, nog geen veertig jaren oud en hij liet een talrijk gezin achter. — Gezond, en zoo plotseling naar de eeuwigheid! Onvoorbereid! Midden in zijn arbeid! — In blinde woede verslagen door de hand van een jongen man, wiens vader met een Psalmvers den drempel der eeuwigheid had overschreden! — Men beklagde de arme moeder, maar voor den moordenaar had men niets dan afschuw. En men betreurde het, dat Hein Steur was gevlucht, midden in den nacht, vóórdat de Overheid de hand op hem had kunnen leggen.



De Kerstdagen gingen voorbij. Weeken werden tot maanden. Met moeder Steur ging het achteruit: de schok was te hevig geweest voor haar reeds zwak lichaamsgestel. Verdriet, smart, zielepijn verteerde haar, zou haar naar het graf brengen. . . . . Maar in dat moede, verslagen hart woonde nog steeds de liefde voor haar kind, haar afgedwaald kind. — Ze zei aan Geertrui en Hanna, dat zij de deur des nachts niet grendelen zouden, want Hein zou in den nacht kunnen terugkomen. En als hij kwam, moest hij het moederlijk tehuis geopend vinden. — Hein was een moordenaar, maar zij had hem nog lief. Ze bad voor hem. Ze smeekte God om vergiffenis voor hem. Terwijl de dorpelingen zijn naam niet anders dan met afschuw noemden, en hem als een melaatsche uit het dorp zouden gejaagd hebben, boog zij elken morgen en elken avond voor dat afgedwaalde schaap de knieën, smeekte zij Gods barmhartigheid af over dit wederhoorige kind, biddend om ook nog aan hem Zijn welbehagen te toonen.

De lente kwam en ging. De zomer kwam — een wonderschoone zomer. De oudste menschen konden zich zulk een prachtige zomer niet herinneren en toen de herfst kwam, scheen die slechts een andere naam te zijn voor het verdwenen jaargetij. — Moeder Steur sterkte weer op. De zon, die vrolijkheid en vreugde spreidt, scheen haar levenskracht te vernieuwen. Men zag haar dikwijls in het tuintje zitten. Dan tuurde zij altijd naar één vast punt, totdat haar oogen moede werden. Dat punt was de bocht in den dorpsweg. Daar moest Hein heenkomen, als hij huiswaarts keerde. . . .

De Heere bewaarde de weduwe voor gebrek. Oom Dirk was, zooals de dorpelingen het uitdrukten, een man met een stevigen rug, en hij zorgde trouw voor zijn zuster en haar beide dochters. Doch Hein's naam mocht in zijn tegenwoordigheid niet worden genoemd. Dan vlamde zijn toorn op. Want die moordenaar was een schandvlek voor de geheel familie. — „Vrouw Steur zal er het leven toch afbrengen!” zeiden de menschen. „Zij wordt weer geheel de oude.” — Maar de menschen vergisten zich. En toen de zomer eindelijk voor goed afscheid had genomen en de Novemberstormen de olmen langs den straatweg schudden, dat zij steunden, viel vrouw Steur weer in. Het was een opflikking vóór den dood geweest, een lange afscheidstraal van de zon, voordat zij voor goed wegduikt onder de westerkim. . . . . „Of ze het Kerstfeest nog haalt?” betwijfelde de dokter, toen oom Dirk het hem vroeg. Maar moeder Steur leefde nog met Kerstmis. . . . .

III.

Het weer op dit Kerstfeest vormde een groote tegenstelling met het weer op het Kerstfeest van verleden jaar. — Toen een echte winterdag, — thans een onstuimige herfstidag. Het stormde. De beken bruisten en de naakte toppen van het geboomte zwiëpten in den harden wind, dropen van het



water, dat met stroomen neerviel. — Moeder Steur lag op haar uiterste. De levensdraad zou spoedig afgesponnen zijn.

Het was reeds avond. De korte dag zou schielijk voorbij zijn — die dag, met zijn sombere luchten, was een treffend beeld geweest van het leven der stervende. Maar het Kerst-Evangelie had de somberheid van haar levensdag met Eeuwigheidslicht verhelderd. De moeder van Hein Steur vreesde den dood niet. — Geertrui en Hanna zaten bij de stervenssponde.

„Brandt het lichtje voor het raam?”

Geertrui had vergeten het te ontsteken, gelijk ze het sinds 't vorige jaar Kerstfeest alle avonden gedaan had, opdat Hein, als hij kwam, weten zou, dat moeder thuis was. Vlug herstelde zij haar verzuim en nu was moeder tevreden.

Oom Dirk zat in een hoek van het vertrek, stil en in zichzelf gekeerd. „Gij wilt voor Geertrui en Hanna zorgen?” vroeg de stervende.

Oom Dirk had geen kinderen en hij en zijn vrouw waren reeds lang overeengekomen, dat zij de nichtjes als hun eigen kinderen zouden aan-

„Hein!” kreet ze, „Ben jij het?”

Het was haar broeder! Reeds was hij haar voorbij en de woning binnen, toen Geertrui tot bezinning kwam en hem volgde. Daar zag zij een hartroerend tooneel: de verloren zoon aan de sponde zijner moeder. En ook oom Dirk, die met wrevel jegens Hein vervuld was, ontroerde. De doodzieke omarmde den wedergekeerde met haar reeds stram geworden armen, met haar klamme handen streek zij over zijn hoofd. En zij kustte hem op het verweerde gelaat, hem, haar Hein. — „Moeder, vergeef mij!” fluisterde hij.

O, moest zij het hem nog zeggen, dat zij hem gaarne vergaf? Ja, zij vergaf hem. Een straal van blijdschap gleed over haar vermagerd gelaat, omdat hij, de stugge steeds, nu vergeving vroeg. — Maar hooger dan haar vergiffenis was die van Hem, Die de eenige Schuld-uittelger is. Had haar Hein ook tot Hem de bede geslaakt, die hij nu tot haar richtte? En nu vroeg ze het, moeilijk en afgebroken. „Heb je den Heere ook vergeving gevraagd? Is het vrede, mijn jongen? Is Christus ook in je hart geboren, mijn Hein?”



DE TOOVER VAN EEN ENKELEN RIJPNACHT.

nemen. „Wees gerust, zuster”, antwoordde hij. „'t Zal Hanna en Geertrui aan niets ontbreken.”

„En Hein?” vroeg de moeder met bevende stem. Toen zweeg oom Dirk. — Zij vroeg het nog eens: „En Hein?” — En toen moest oom Dirk antwoorden. „Lieve zuster, — zei hij onwillig, — laten wij liever niet over hem spreken.”

Vrouw Steur zweeg. Zij moest zijn wil eerbiedigen. Maar het was als een scherp wondende pijl, die zij opving in de dood-krankte borst. Toen het negen uur was, rees oom Dirk op. „Er moet gewaakt worden vannacht — zei hij tot Geertrui. „Ik zal even naar huis gaan zeggen, dat ik hier blijf. Ik ben dadelijk terug!”

Juist toen Geertrui oom uitliet, kwam daar een kreupel man het tuinpad op strompelen. Ze verschrok. Wie kon het zijn, die in den laten, donkeren avond de armelijke woning der stervende bezocht? Maar toen de vreemdeling met haperende stem haar begroette, ontstelde Geertrui hevig. 't Was alsof zich de aarde plotseling voor haar voeten geopend had.

„Hanna!” — zei Hein, met een stem, die door haar zachtheid zelfs oom Dirk opviel, — „wil je mij den Bijbel even geven?”

Hanna voldeed aan zijn verlangen. Hein opende het Boek en toen, met moeder's hand in de zijne, las hij: „Eere zij God, in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen.” Daar lag zulk een ernst in zijn stem, zulk een ootmoed en berouw in de oogen, die hij tot moeder opsloeg, dat oom Dirk als aan den grond vastgenageld bleef staan.

„Die Engelen-zang is aan mij bewaarheid geworden, moeder”, — fluisterde Hein. „In menschen een welbehagen, dat heb ik ondervonden. Hij heeft den moordenaar aan 't kruis zijn zonden vergeven, — Hij vergaf ze ook mij, lieve moeder.”

Het waren buitengewone oogenblikken. Gods vrede daalde neer in het vertrek. Deze nederige woning was een Tempel des Allerhoogsten geworden. Toen echter schreed oom Dirk op den jongen man toe.

„Je bent hier niet veilig. — zei hij, — de politie kan komen.”

„Ik zal mijzelf aangeven,” antwoordde Hein. Die onrecht doet, moet het onrecht dragen, dat hij gedaan heeft.....”

Even later klonken buiten bij het tuinhok voetstappen. „Vlucht!” waarschuwde oom Dirk nogmaals. Doch Hein bewoog zich niet. En toen de politiepetten in de halfverlichte kamer werden gezien, lag de schuldige geknield voor de sterfensponde zijner moeder.

De mannen, die gekomen waren, om Hein gevangen te nemen, bleven eerbiedig op 'n afstand staan. Het was een heilig oogenblik. Daar nam een moeder afscheid van haar kinderen, van haar zoon, die een moordenaar was, maar die — God lof! — tot boete kwam en berouw en schuldvergeving vond bij Hem. Die gaarne vergeeft, voor Wien geen zonde zoo groot is, dat die niet vergeven zou kunnen worden....

Zacht, in zoeten vrede, in de armen van haar zoon, ontsiep moeder Steur.... De jonge man rees nu langzaam op. Gewillig stak hij zijn ar-

ontslagen, werd hij met de sterke koorden der liefde naar het moederlijk tehuis heen getrokken. Haar wilde en moest hij zeggen, welk wonder van genade er aan hem was geschied.....

Heins verdere geschiedenis is even kort medegedeeld. Vóórdat zijn levenszon de middaghoogte des levens bereiken kon, neigde zij reeds ten ondergang. Alzoo was 's Heeren raad. Het was een teringlijder, die in de gevangenis den moord op den dorpsherbergier boette, en die daarom spoedig naar het gevangenis-hospitaal werd overgebracht. Een leven van uitspatting eerst, de zware krijgsdienst, gebrek en ontbering later, hadden zijn jonge leven geknakt. Maar Hein Steur zag met blijdschap het uur tegemoet, dat hij verlost zou worden uit het lichaam der zonde en des doods.

En toen het weer Kerstfeest werd, was zijn lichaam reeds neergelegd in de aardsche vore, als kostelijk tarwegraan, dat ter eere des Heeren eenmaal heerlijk zal verrijzen.

Dat derde Kerstfeest kenmerkte zich weer door hetzelfde schitterende winterweer als het eerste



MAANLICHT BIJ WINTERAVOND.

men den gendarmen toe. Er rolden 'n paar groote tranen over zijn wangen, toen zijn polsen de stalen boeien voelden, — dat was alles.... Een kort afscheid nam hij van zijn zusters, van zijn oom en nog éénmaal viel hij neer voor het sterfbed zijner moeder, kuste de reeds verkillende hand, den mond, die voor eeuwig gesloten was.. Toen ging hij, waar men hem leidde.....

De geschiedenis van Hein in het afgelopen jaar? Hij was naar Rusland gevluht, en had daar als vrijwilliger het eerste gedeelte van den bloedigen Russisch-Turkschen oorlog van 1877 meegemaakt. Hij was in het hospitaal opgenomen, want zijn been werd door een granaatscherf getroffen.

En in het hospitaal was het wonderlijke gebeurd, dat de schuldige moordenaar een toevlucht zocht en vond bij den Heiland van zondaren. Zijn blinde oogen waren geopend. Manasse's gebed was het zijne geworden. En toen hij, genezen, doch ongeschikt voor verderen dienst, was

Kerstfeest. De sneeuw lag als een witte wade over weiden en wegen; de zon straalde aan den wolkeloozen hemel en het roodborstje sprong vroolijk van tak tot tak in den dorren wilgenboom, die zijn naakte takken van het graf van Hein af omhoog verhief.

Daar stonden midden op den dag vier menschen in ernstig zwijgen bij dat graf.

Het waren de zusters van Hein, oom Dirk en diens vrouw.

Geertrui pinkte een stillen traan weg; oom Dirk klemde zijn lippen op elkaar, om zijn aandoeningen te verbergen; doch Hanna hief de vriendelijke oogen op en zoete troost lag in haar stem, toen zij zeide: „Vrede op aarde, in menschein een welbehagen! Hij is gekomen, om te zoeken wat verloren was.”

Jesus, de Zaligmaker van zondaren, nam ook Hein Steur, den moordenaar, tot Zich in het Paradijs.